

Psalmgezing en golfgeklots

foto's Werry Crone, Vleuten

Visser Huig Guijt op zijn kotter, rechts aan boord van de kotter met zijn vrouw Dieuwertje en hun twee dochters.

Werry Crone, Vleuten

Werry Crone, Vleuten

Geloofsgrond | Hoe beïnvloeden een plek en het geloof op die locatie elkaar? Trouw onderzoekt die vraag deze zomer en reist het land door. Vandaag: wat het leven op zee doet met het protestantse geloof in Katwijk.

LEONIE BREEBAART

Elke zondagnacht om twaalf uur,

als de Dag des Heeren al is overgegaan in de maandag, komt in de staatsliedenbuurt van Katwijk aan Zee een busje aanrijden om visserman Huig Guijt op te pikken. Met andere 'Kattekse' vissers die de zondagsrust eerbiedigen, gaat het dan naar IJmuiden, waar hun kotters al klaar liggen.

Daar moeten ze meteen aan de bak, hun goed aandoen, het schip lossen, de haven uitvaren. Wie geen wacht heeft, kan nog even gaan liggen. Maar om zeven uur gaat voor iedereen de bel. En dan is het aanpakken, de klok rond, in shifts van vier uur op, vier uur af. Netten overboord zetten, netten binnen-halen, de vis verwerken, rapen, strippen. Tussendoor slapen de mannen nooit langer dan een uur. "Want je moet ook nog eten, en je moet poepen."

En als ze dan vrijdagmiddag weer binnenlopen, is het nog niet klaar. Wat is er kapotgegaan? Dat moet gerepareerd. Op zo'n dag zijn ze wel twaalf, dertien uur achter elkaar in touw.

Van dat vissersleven heeft Katwijk aan Zee eeuwenlang bestaan. Het monument op de boulevard herinnert eraan hoe zwaar én gevaarlijk het leven van de zeelui vroeger was. Op golvende roestige platen zijn de namen uitgestanst van de vissers die op zee zijn gebleven - Haasnoot, Van der Plas, Guijt: steeds dezelfde Katwijkse namen. Dat is nu anders. Vissen is veiliger geworden, Katwijkse vissers zeldzamer. Op een zonnige vrijdagmiddag lijkt Katwijk vooral een aangename badplaats. In de verte schittert de zee, een rubberen reddingsbootje vaart uit om een windsurfer te redden. In de branding spelen kinderen. Strandtenten hebben de strandfauteuils al buiten gezet in afwachting van de eerste zomergasten. Van de visserij geen spoor.

Ook in de nieuwbouwwijk waar Huig Guijt (32) woont, herinnert

weinig aan de zee. Afgezien van een enkele meeuw die schreeuwend over de daken vliegt, is het er stil. Maar de man die na een druk op de bel in de deuropening van zijn woning verschijnt, doet de Katwijkse tradities eer aan. Huigs mouwloze T-shirt legt twee majestueuze getatoeëerde armen bloot, het resultaat van jarenlang vissen - hij vaart al sinds zijn zeventiende.

Dieuwertje

Binnen in de gang van zijn nette woning hangt een uitvergroete foto van zijn twee blonde dochtertjes, in de huiskamer een van hemzelf met zijn bruid Dieuwertje. Boven de breedbeeld-tv staat in sierlijke witte letters 'Home is where the heart is' op de muur.

Het jonge gezin is net klaar met de middagmaaltijd. "Nog even danken, hè!", roept Huig zijn oudste toe, voordat zijn gezin de deur uit gaat. Nadat hij een 'bakkie' heeft gezet voor het bezoek, gaat hij aan tafel zitten. Op zijn rechterarm staat 'Dieuwertje', op zijn linker een bijbeltekst, 'Prediker 4:12': 'Een koord dat uit drie strengen bestaat, is niet snel stuk te trekken.' Dat is zijn trouwtekst, legt de visser uit. Een verwijzing naar de gedachte dat God, man en vrouw samen een eenheid vormen. "Een drievoudig snoer, snapt u? Dat is toch mooi."

Voor Huig is het duidelijk, God is liefde. "Kijk, ik heb alles voor de wind. Als ik zie hoe ik gezegend ben. Ik ben gezond, ik mag werken, ik heb prachtige kinderen en een prachtige vrouw, alles om me heen is gezond. Als je om je heen kijkt, hoeveel ellende er is in de wereld. Dan hebben wij het hier goed."

Het geloof heeft Huig van huis uit meegekregen. Zijn grootouders waren gelovig, zijn ouders, zijn broers, allemaal kerkelijk. En dat is in Katwijk niet ongewoon, de vissersplaats maakt deel uit van de biblebelt, de lijn van 'zware' gemeenten, die van Zeeland tot

Overijssel loopt.

Nog altijd telt Katwijk zo'n 25 goedbezochte kerkgemeenschappen, het overgrote deel van het orthodox-protestantse soort. Huig Guijt is erin groot geworden. "Mijn oma was een gelovig vrouwtje, maar ook angstig. 'Ben je bereid?', dat soort dingen. Maar het vissersleven was ook angstig. Zeker in de oorlog. Weet je hoeveel bommen er dreven? Op de boulevard staat een monument met allemaal verdronken visserlui, er zijn hele schepen weggegaan. Nooit gevonden. Dat is nou niet meer."

Kerkelijk is hij gebleven, zij het niet zo zwaar als zijn oma. Meestal kiezen Huig en zijn vrouw voor de lichtere preken. "Je hebt ook zware dominees, maar daar heb ik niks mee, dat angstige preken van dood en verderf, weet je wel. Liefde overwint alles, zo zie ik het. Mijn moeder zegt altijd: 'Waar liefde woont, gebiedt de Heer zijn zegen.' Die tekst zit altijd in mijn hoofd. Dat is toch zo." Zijn moeder woont nog geen 150 meter verderop. Zijn drie broers ook, tenminste: Kees en Teun. Alleen Maarten, die ook vist, woont over de brug, in het oudere Katwijk. "Hij noemt het wel het Overjordaanse, waar wij hier wonen. Ik zit hier best."

Lichte dominee

Op de fruitschaal ligt de Bijbel, waar Huig en zijn vrouw dagelijks uit lezen, en de kerkbode, waarin hij kan zien wie er preekt in zijn Hervormde Kerk. "Kijk, deze dominee hier ken ik niet, maar ik zie wel dat het een zware dominee is, want 's avonds preekt De Graaf, dat is weer een licht mannetje."

Zo'n 'lichte' dominee is ook Barend Weegink, bij wie Huig afgelopen palmzondag belijdenis deed. De weg erheen was wel een opgave. Dan kwam hij vrijdagavond doodmoe thuis van de kotter en stond zijn vrouw al klaar om te zeggen dat ze naar catechisatie moesten. Nou, dan zat hij er weleens bij als een zombie. "Maar je gaat wel meer nadenken over

het geloof."

Predikant Barend Weegink - hij woont een paar straten verderop - is in Katwijk een begrip. Wie iets over het plaatselijke geloof wil weten, komt bij hem uit. Zelf komt Weegink niet uit een vissersgezin, hij groeide op in Twente, maar in de 23 jaar dat hij in de gemeente werkt, is hij ervan overtuigd geraakt dat het leven op zee invloed heeft op de geloofsbeleving van de vissers.

"Het geloof zegt mannen als Huig veel, al lijken het nog zulke rouwdouwers. Aan boord heerst een kerkelijke sfeer, de schipper leest voor het avondmaal voor uit de Bijbel. En hier aan wal merk je dat tijdens het zingen in de dienst. Die mannen kunnen bulderen van heb ik jou daar. Dat neemt je echt mee, daar zit veel gevoel in. Ik zeg weleens: Katwijk aan Zee, dat is psalmgezang en golfgeklots. Ook aan het sterfbed willen ze de hoogte hoog en de diepte diep. Deze mensen hebben altijd geleefd met de zee en die is onbetrouwbaar. Maar in hun geloof zoeken ze vastigheid, duidelijke antwoorden. Dat is hun anker."

Zelf ziet Huig Guijt ook wel een verband tussen vissen en geloven, legt hij uit. "Als visser ben je toch met de schepping bezig. Als ik zelf op zee ben, ervaar ik de goedheid van God. Als je de zon op ziet komen, of je ziet een jacobslander, dat die zon door de wolken heen schijnt. Dat is mooi toch! Dat is Gods schepping. Vis is voor mij ook een schepsel van God, en dat mag ik dan vangen. Dan zegt Greenpeace wel dat we alles kapotmaken, maar hoelang zal dat vissersberoep al bestaan? Ik denk al van het begin van de Bijbel af. De Heere Jezus nam toch ook een paar vissers mee? Dus dat van die oerknal, dat geloof ik niet. Dat twee cellen tegen elkaar botsen, en dan is er ineens land? Nee. God schiep de aarde en alles wat daarop kwam, zo denk ik erover."

Eindtijd nabij

Maar al leidt Huig zelf een

gezegend leven, de wereld buiten Katwijk ontgaat hem niet. Daar lijkt het toch dat de duivel terrein wint. "Met IS en al die ellende, en met die tsunami's en overstromingen. Of dat mensen zo'n chip hebben in hun lichaam."

"De Bijbel spreekt daar toch ook over, dat iedereen gemerkt is. Je hebt ook mensen die dat zien in Apple, dat computermerk van een appel met een hapje eruit, dat ze dat verbinden met Adam en Eva. Ik denk dat dat gevoel bij veel mensen speelt, dat de eindtijd nabij is. De duivel gaat rond als een briesende leeuw. Ik houd me daar wel mee bezig." Soms vraagt hij zich af of hij wel genoeg doet. Want als de eindtijd komt, dan moet je bereid zijn. Wat hem dan helpt? Hij wijst naar boven, daar op de kast staat een beschilderd paneeltje met daarop een schip en de tekst: 'God heeft ons geen kalme reis beloofd, maar wel een behouden aankomst.'

Dan zeilt zijn moeder het huis binnen, een vrouw met stralend witte haren, in een koningsblauwe tuniek. En even later verschijnen ook zijn vrouw en zijn dochters ten tonele. De jongste loopt meteen op haar vader af. "Dag schat!", zegt Huig en sluit haar in zijn machtige armen.